

Sygn. akt I C 1016/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2019 roku w Jaśle

sprawy z powództwa (...)z siedzibą we W.

przeciwko A. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1016/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 27 marca 2019 r.

Powód (...)z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego A. B. kwoty 1.196,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z (...) zawartej z (...) nabył przysługującą wobec pozwanego wierzytelność pieniężną, wynikającą z umowy pożyczki o nr (...) z dnia (...). Zadłużenie wynikające z tej umowy nie zostało przez pozwanego uregulowane, pomimo wezwania do zapłaty i zawiadomienia o zmianie osoby wierzyciela. Na dochodzoną sumę składa się 1.154,62 zł tytułem należności głównej oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 42,33 zł.

Z uwagi na fakt, że pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie stawił się na wyznaczone posiedzenie Sądu, stosownie do treści art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był do wydania w przedmiotowej sprawie wyroku zaocznego. Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły jednak poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powód (...)z siedzibą we W. zawarł (...) umowę sprzedaży wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z (...) spółką z siedzibą w L.. W imieniu powoda reprezentowanego przez K. (...)z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności zawarła M. T..

W wyciągu z elektronicznego załącznika do tej umowy figuruje wierzytelność wobec pozwanego A. B., wynikająca z umowy datowanej na (...)opiewająca na kwotę należności głównej 1.154,62 zł, odsetki – 10 zł, koszty o zł (dowód:

kserokopia wyciągu z umowy przelewu wierzytelności z (...) – k. 19 - 32, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy - k. 33).

W wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, wystawionym przez powoda (...), ujęta jest wierzytelność wobec A. B. w kwocie 1.154,62 zł tytułem należności głównej oraz odsetek w kwocie 42,33 zł (dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...) k. 15).

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane w treści uzasadnienia kserokopie dokumentów. Przedłożony w sprawie wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, w myśl art. 194 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych, Sąd ocenił jako dowód prywatny (art. 245 k.p.c.), potwierdzający, że osoba, która go podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie. Dokument ten Sąd uznał za niewystarczającą podstawę dla stwierdzenia istnienia dochodzonej wierzytelności.

Sąd zważył, co następuje.

Roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Żądanie powoda opiera się na fakcie skutecznego nabycia w drodze cesji wymagalnej wierzytelności przysługującej cedentowi wobec pozwanego A. B..

Przelew (cesja) jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Podkreśla się, że cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabędzie on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi. Przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet). Umowa cesji może być w zasadzie zawarta w dowolnej formie, wymaga ona jednak stwierdzenia na piśmie, jeśli sama wierzytelność jest stwierdzona pismem (art. 511 k.c.). Poza tym znajdują tu zastosowanie przepisy ogólne kodeksu cywilnego co do formy czynności prawnych.

Należy wskazać, że do skuteczności przejęcia wierzytelności wymagane jest złożenie oświadczeń woli o cesji wierzytelności przez umocowane do tego osoby, a ponadto oświadczenia te nie mogą być dotknięte wadami.

Zgodnie z przedłożonym przez powoda wyciągiem z rejestru funduszy inwestycyjnych wynika, iż fundusz reprezentowany jest przez K. (...)z siedzibą we W., a do reprezentowania funduszu uprawnieni są dwaj członkowie zarządu działający łącznie. W imieniu K. (...)z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności zawarła M. T.. Jak wynika

z odpisu KRS nie była ona osobą umocowaną do reprezentowania Funduszu, zaś powód nie dołączył do pozwu pełnomocnictwa do działania w imieniu Funduszu przez M. T. podpisanego przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Funduszu.

W konsekwencji należy przyjąć, iż nie zostało wykazane, ażeby przy podpisaniu umowy cesji wierzytelności została zachowana właściwa reprezentacja powoda, co z kolei obliguje do przyjęcia, iż umowa cesji wierzytelności została zawarta przez osobę nieuprawnioną. Skutkiem tego stanu rzeczy jest to, iż powód nie udowodnił, by nabył skutecznie ewentualną wierzytelność wobec pozwanego.

Jednocześnie z materiału dowodowego nie wynika, jakie wierzytelności stanowiły przedmiot umowy przelewu, w szczególności powód nie wykazał, aby przedmiotem umowy mogła być opisana w pozwie wierzytelność wobec pozwanego oraz że w chwili przelewu przysługiwała ona zbywcy. Zgodnie natomiast z regułą rozkładu ciężaru dowodu, wyrażoną w art. 6 k.c. powód zobligowany był wykazać nie tylko fakt zawarcia umowy cesji, lecz – wstępując w prawa i

obowiązki cedenta – analogicznie jak on, dla skuteczności zgłoszonego powództwa zobowiązany był wykazać istnienie określonej wierzytelności.

W materiale procesowym sprawy brak dowodów potwierdzających zawarcie przez pozwanego opisanej w pozwie umowy pożyczki, w szczególności brak odpisu tej umowy, co uniemożliwia Sądowi weryfikację twierdzeń o zaciągnięciu i warunkach rzekomej pożyczki.

Z treści umowy przelewu wynika, że pierwotnym pożyczkodawcą jest (...) S.A. z siedzibą w W.. Tymczasem w materiale procesowym brak jakichkolwiek dokumentów wskazujących na przejście wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym (...) S.A. a (...), na podstawie których można by zasadnie wnioskować o legitymacji powoda do dochodzenia przedmiotowej wierzytelności. Nie stanowi w tym zakresie dostatecznego dowodu, ani automatycznie wygenerowany wyciąg z załącznika do umowy cesji, ani też oświadczenie zawarte w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej.

Są to dokumenty prywatne pochodzące od samego zainteresowanego w sprawie funduszu. Dowód w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych – zgodnie z art. 245 k.p.c. – stanowi jedynie dowód tego, że osoba, które go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W rozpoznawanym wypadku wyciąg został podpisany przez pełnomocnika powoda - radcę prawnego. Obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z 27 maja 2004 roku

o funduszach inwestycyjnych (tekst jednolity Dz.U.2014.157) wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Nie kwestionując faktu, że dokument taki - co do zasady - może stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, należało mieć na względzie, że jego materialna moc zależy jednak od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 15.09.2011 r., II CSK 712/10, Lex 1129100).

Z uwagi na brak dowodów wskazujących na przeniesienie wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym a kontrahentem powoda ((...)), jak również brak dowodów na istnienie wierzytelności opisanej w pozwie, oświadczenie pełnomocnika powoda zawarte w wyciągu z ksiąg rachunkowych nie może stanowić samoistnej podstawy dla uwzględnienia żądania pozwu.

Wypada podkreślić, że to interes powoda nakazywał mu podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranych środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd miał na uwadze, że wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Jak wskazuje art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje w takim wypadku jedynie przedstawionymi przez powoda okolicznościami faktycznymi, dlatego też może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego tylko, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa (por. uzasadnienie SN z 18.02.1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7 - 8, poz. 150).

Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (vide wyrok SN z 20.10.1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

Powyższe oznacza, że Sąd może, a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe, a z kolei przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Ponadto, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, Sąd jest zawsze zobowiązany

rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (vide: wyrok SN z 07.06.1972 roku, III CRN 30/72, wyrok SN z 02.04.1973, III CRN 59/73).

Przyjęte wyżej ustalenia stanu faktycznego jako niepełne i budzące uzasadnione wątpliwości Sądu, obligowały Sąd do przeanalizowania materiału dowodowego zebranego w sprawie, a wynik tej analizy prowadził Sąd do stwierdzenia, że powód w żaden sposób nie wykazał, aby pozwanego łączyła z pierwotnym wierzycielem jakakolwiek umowa.

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. oraz 509 k.c. orzeczono jak w sentencji.